

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การ เล่นกีฬา เป็นการ ออกกำลังกายที่ได้ประโยชน์ และมีคุณค่าต่อบุคคล การกีฬา เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อบุคคลและพลเมืองของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน เพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของบุคคลและสังคม เล่นเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และแสดงออกซึ่งความสามารถ สมรรถภาพ ความสง่างาม ทางร่างกายของบุคคล โดยให้เป็นไปตามกฎ กติกาหรือระเบียบที่วางไว้

การกีฬาเกิดจากรากฐานความสนใจ¹ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นกิจกรรมนันทนาการที่ไฉฉ่า ประสบการณ์จากการ เล่นหรือการแข่งขันกีฬา สามารถที่จะนำไปใช้กับสภาพการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ เช่น การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความเคารพ ตอกฎ กติกา หรือระเบียบของการ เล่น มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบ และมีความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้มีโอกาสดำเนินการปลูกฝังหรือส่งเสริมให้เกิดมีขึ้นในตัวบุคคลในการ เล่น หรือการแข่งขันกีฬาได้เป็นอย่างดี

วรศักดิ์ เพียรชอบ ได้กล่าวถึงประโยชน์และคุณธรรมจากการกีฬาว่า การ เล่นกีฬาและการฝึกซ้อมกีฬานั้น ผู้เล่น ผู้ฝึกซ้อม หรือผู้แข่งขัน จะได้รับประโยชน์จากการกีฬาอย่างมากมาในการที่จะช่วยให้มีการพัฒนา ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม คือ... จะทำให้เป็นผู้ที่มีน้ำใจ นักกีฬา มีความรัก ความสามัคคีกลมเกลียวกัน รักในความยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้

¹ กรมพลศึกษา, "การวางแผนกีฬา," คู่มือการสอนพลศึกษาสำหรับชั้น ประถมศึกษา (พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2505), หน้า 65.

อย่างค้ำและมีประสิทธิภาพ มีความเป็นระเบียบ มีความเคารพต่อกฎข้อ
บังคับ มีความเชื่อฟัง และเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อ
หน้าที่ มีความสามารถที่จะเป็นผู้นำและถูกามที่ดี มีความอดกลั้นและรู้จัก
ยับยั้งชั่งใจตนเอง ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้ถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญต่อ
การมีชีวิตในสังคมเรา เป็นอย่างยิ่ง¹

การ เสริมสร้างปลูกฝังคุณธรรมหรือคุณงามความดีให้แก่บุคคลนั้น เป็นความ
มุ่งมั่นของนักการศึกษาอย่างมากที่จะให้บุคคลเป็นผู้ที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถ
ควบคู่ไปกับความงอกงามทางด้านคุณธรรม "กระบวนการจัดการศึกษา นอกจากจะมี
เป้าหมายในการให้ผู้นเรียนมีความรู้ ความคิด และความสามารถแล้ว คุณสมบัติทั้งสาม
ดังกล่าวยังจะต้องระคนและควบคู่กับคุณงามความดีอีกด้วย"² ทั้งนี้เพราะสภาพสังคม
ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วด้วยวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ถ้า
หากบุคคลมีความรู้ ความคิด ความสามารถ แต่ขาดซึ่งคุณธรรมแล้วย่อมจะก่อให้เกิด
ปัญหาสังคมในอนาคต และยังจะทำให้บุคคลหรือประชาชนในชาติขาดคุณสมบัติที่ดี ใน
อันที่จะจรรโลงและสร้างสรรค์สังคมที่ดีต่อไปในอนาคต ดังนั้น ในการศึกษาจึงมุ่งเน้น
ถึงความสำคัญของคุณธรรมของบุคคลด้วย

แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้ในปัจจุบัน จาก
ความมุ่งหมายของแผนการศึกษา มุ่งให้ผู้นเรียนได้เกิดการ เรียนรู้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
เน้นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและความงอกงามทางปัญญา ดังปรากฏในแผนการ
ศึกษาแห่งชาติ ข้อ 13 ว่า "รัฐพึงจัดให้สาระและกระบวนการ เรียนรู้ครบถ้วน และ
กลมกลืนกันระหว่างความงอกงามทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและปัญญา กับความเจริญ
ทางวัตถุ และระหว่างความเจริญ งามทางร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้เพื่อกำรง

¹ วรศักดิ์ เพียรชอบ, "การ เล่นกีฬา เพื่ออุดมคติของการกีฬา," วารสาร
สุขศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ 3 (มกราคม-ตุลาคม 2520) : 39.

² คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, "โครงการประชุมวิชาการด้าน
จริยศึกษา," คุณงามความดีของชีวิต (กรุงเทพมหานคร : สนประดิษฐ์การพิมพ์,
2526), หน้า 63.

ชีวิตที่สมบูรณ์ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา"¹

จรินทร์ ธานีรัตน์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อการสร้างเสริมคุณธรรมว่า

ในระยะหลังนี้ นักการศึกษาเริ่มมีความเป็นห่วงในเรื่องผลทางจริยศึกษา ซึ่งกล่าวถึงเรื่องความประพฤติ จรรยา มารยาท ตลอดจนคุณธรรมในจิตใจของนักเรียน ทั้งนี้เพราะปรัชญา นโยบาย และการสอน ได้เบนหนักไปแต่ด้านความรู้และสติปัญญา มาก ซึ่งตามความเป็นจริงแล้ว เด็กจะดำเนินชีวิตในสังคมได้ราบรื่น หากไร้ซึ่งความรู้หรือมีสติปัญญาก็แต่เพียงอย่างเดียว หากมีคุณธรรมทางจิตใจ รู้จักรวมมือกับผู้อื่น การรู้จักเสียสละและให้อภัยแก่กันและกัน ตลอดจนจรรยา มารยาทที่ดีงาม ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งควย กิจกรรมทางพลศึกษาสามารถสร้างคุณธรรมเหล่านี้ได้ เพราะเกมสกีฬามีคุณธรรมเหล่านี้อยู่พร้อมมูล²

การกีฬา เป็นมิติหนึ่งที่มีความจำเป็นต่อการศึกษา วัฒนธรรมและคุณธรรมของบุคคล การกีฬา เป็นกิจกรรมที่สำคัญของพลศึกษา กิจกรรมกีฬา เป็นสื่อของการเรียนรู้ที่ใช้การ เคลื่อนไหวและกำลังทางร่างกายทั้งมวล เป็นพื้นฐาน การกีฬาและพลศึกษาจึงมีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกันและมีวัตถุประสงค์เดียวกัน กล่าวคือ บทบาทของการกีฬา และพลศึกษา มุ่งปลูกฝังค่านิยมพื้นฐานด้านคุณธรรมให้แก่บุคคล เพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่ความเป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบ "พลศึกษาและการกีฬามีทั้งแก่นและกระพี้ แก่นแท้ของการกีฬาและพลศึกษา มุ่งสร้างคุณธรรมและสัจธรรมแก่ผู้ปฏิบัติในการกีฬาและพลศึกษา เป็นอย่างดี"³ พลศึกษาและการกีฬา จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไป ที่สถาบันการศึกษาจะต้องจัดให้มีการ เรียนการสอนขึ้น "การพลศึกษาและการกีฬานั้น

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2520), หน้า 3.

²จรินทร์ ธานีรัตน์, คู่มือสอนวิชาพลศึกษาในชั้นประถมศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเคียนส์ไตร์, 2521), หน้า 3.

³นิพนธ์ ศศิธร, "คำขวัญในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 8" คู่มือกรรมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 8 (25 ตุลาคม-1 พฤศจิกายน 2523), (เชียงใหม่ : โรงพิมพ์ป๋อง, 2523), หน้า 1.

เป็นของจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการเรียนการสอนอย่างเท่าเทียมกับการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ"¹

การจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ รัฐได้กำหนดผลศึกษาและการกีฬาเอาไว้ในหมวดที่ 6 ข้อ 51. ไว้ว่า "รัฐพึงจัดการผลศึกษาในทุกระดับการศึกษา และพึงจัดให้แก่ประชาชนโดยทั่วไปด้วย เพื่อเสริมสร้างและก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของการกีฬา และสุขภาพอนามัย และกิจกรรมพักผ่อน"² เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว การจัดการศึกษาในปัจจุบันจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาผลศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยจัดวิชาผลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ทั้งในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเล่นกีฬาตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เน้นทักษะพื้นฐานทางค่านักกีฬา เพื่อที่จะได้นำทักษะกีฬาที่ตนชอบไปเล่นหรือฝึกซ้อมเป็นกีฬาประจำตัวของตนในเวลาว่าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งปลูกฝังให้เป็นผู้ที่มีคุณงามความดี มีคุณธรรมสูง เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและสามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมใดก็มีความสุข ดังจะเห็นได้จากหลักสูตรชั้นประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ได้จัดให้วิชาผลศึกษาอยู่ในกลุ่มวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัย โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีสมรรถภาพทางกายที่ดี และเกิดคุณธรรมในตัวบุคคล ซึ่งระบุไว้ในข้อ 1.6 ว่า "เพื่อให้มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น"³ ในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ได้กำหนดจุดประสงค์ส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลิกภาพไว้ในข้อ 7 ว่า "เพื่อให้มีคุณธรรมและพฤติกรรมที่สังคมยอมรับ โดย

¹บุญสม มาร์ติน, "สาส์นจากอธิบดีกรมผลศึกษา," วารสารสุขศึกษา ผลศึกษาและสันพนาการ 3 (มกราคม-ตุลาคม 2520) : 1.

²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, หน้า 15.

³กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2520), หน้า 81.

เน้นถึงความสำคัญของประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ความสามัคคี ความเป็นผู้มีน้ำใจ นักกีฬา ความมีระเบียบวินัย ความสามารถแก้ปัญหา และความกตริเริ่มสร้างสรรค์¹ และในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ใ้กล่าวถึงจุดประสงค์ของวิชาพลศึกษาในข้อที่ 1 ว่า "เพื่อให้รู้จักดำรงชีวิตบนพื้นฐานแห่งคุณธรรม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม มีระเบียบ มีน้ำใจนักกีฬา มีสุขภาพทั้งทางร่างกาย และจิตใจ มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ครอบครัว ท้องถิ่น และประเทศชาติ"² การกำหนดความสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงงามหรือคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนดังกล่าว นับได้ว่าเป็นความพยายามอย่างยิ่งในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา โดยอาศัยกิจกรรมกีฬาเป็นสื่อ นำ ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์และวางแผนการเพื่อหาแนวทางในการปลูกฝังหรือเสริมสร้างความคิดงามให้แก่ผู้เรียน เพื่อการดำเนินชีวิตที่ดีในสังคมต่อไป "วิชาพลศึกษาที่อยู่ภายใต้การนำที่ถูกต้องของผู้สอน ย่อมสามารถปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงงามที่มีความจำเป็นในชีวิตประจำวันเป็นอย่างดี"³

ในสังคมปัจจุบันนี้เราต้องการบุคคลที่มีสุขภาพดี เข้มแข็ง มีคุณธรรม แต่เรามักจะได้ยินอยู่เสมอว่า คุณธรรมของบุคคลนั้นเสื่อมลง ความจริงแล้วคุณธรรมเป็นนามธรรม ความเป็นปกติ ไม่ใช่ขึ้นหรือเลวลง แต่ที่เห็นว่าเสื่อมลงหรือเลวลงไปนั้น เป็นเพราะว่าบุคคลไม่สนใจที่จะประพฤติตนให้มีคุณธรรม ซึ่งคุณธรรมนี้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวที่ทำให้สังคมหนึ่ง ๆ อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข เป็นหลักความประพฤติที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม จึงทำให้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญของชาติ บ้านเมือง หาแนวทางหรือกิจกรรมในการสร้างรูปแบบและปลูกฝังสิ่งที่ดีงามให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยรีบด่วน

¹กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์, 2520), หน้า 81.

²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (กรุงเทพมหานคร : อัมรินทร์การพิมพ์, 2523), หน้า 8.

³Harrison H. Clark, Application of Measurement to Health and Physical Education (Englewood Cliffs, New Jersey Prentice-Hall, 1959), pp. 17-18.

กอง วิสุทธารมณฺ์ ไก่กล่าวถึงสภาพปัญหาสังคมในปัจจุบันไว้ว่า

สภาพปัญหาของสังคมในปัจจุบันที่เป็นผลกระทบต่อสุขภาพ และความเป็นอยู่ของสังคมปัจจุบันมาก ไก่แกปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพของประชาชน อ่อนแอ มีโรคร้ายเบียดเบียนจำนวนมาก... สภาพจิตใจของประชากรก็อ่อนแอ ทำให้ขาดความอดทน ขาดความขยันในการทำงาน สภาพอารมณ์ไม่หนักแน่น ซึ่งเป็นหนทางนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรมในสังคมปัจจุบันสูงขึ้น ทำให้ประชากรขาดคุณธรรมทางจิตใจในความเห็นอกเห็นใจหรือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขาดความมีน้ำใจนักกีฬา ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ คนในชาติขาดระเบียบวินัย ไม่เคารพกฎ กติกาของสังคม ทำให้เกิดความแตกแยกไม่สามัคคีอันเป็นผลร้ายต่อประเทศชาติ ปัญหาดังกล่าวนี้จะบรรเทา เขาบางลงไปได้โดยอาศัยการศึกษา เป็นสื่อไปสู่ความสำเร็จ เพราะการเล่นกีฬาหรือการพลศึกษาจะช่วยพัฒนาประชากรทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า "กีฬาเป็นยาวิเศษ แก่กองกิเลส ทำคนให้เป็นคน"¹

การกีฬาเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุคคลได้เป็นอย่างดี กล่าวคือ การกีฬาช่วยกล่อมเกลาจิตใจให้บุคคลเป็นผู้ที่มีระเบียบ เคารพกฎ กติกาและกติกาด่าง ๆ ของสังคม รู้จักบังคับและฝึกจิตใจของตนเองให้เป็นผู้กล้าหาญ มีความอดทน ออกกำลังกาย มีน้ำใจนักกีฬา ฝึกให้มีการวางแผนและการตัดสินใจที่ถูกต้องฉับพลัน แก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี มีความเสียสละ แสดงออกซึ่งอารมณ์ที่ถูกต้อง มีความสุขุมรอบคอบ มั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย ฝึกความเป็นประชาธิปไตย รู้จักเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและบุคคลอื่น ยอมรับฟังความคิดเห็นของหมู่คณะ มีเหตุมีผล เห็นประโยชน์ของส่วนรวม สร้างสรรค์ความสามัคคีของหมู่คณะ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ส่งเสริมให้บุคคลเข้าร่วมกิจกรรมสังคม ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนั้นก็กีฬายังช่วยส่งเสริมความเข้าใจและสัมพันธภาพอันดีของชนในชาติ และบวลงมนุษยชาติอีกด้วย อันจะนำบุคคลไปสู่สังคมที่สงบสุข ร่มเย็น ซึ่งเป็นรากฐานสำหรับการพัฒนาประเทศชาติทางค่าน

¹ กอง วิสุทธารมณฺ์, "การปลูกฝังน้ำใจนักกีฬาในตัวนักเรียน," วารสาร
สุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ 6 (มกราคม 2523) : 7.

อื่น ๆ ให้บรรลุถึงความมั่นคง เจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าสืบต่อไป ดังพระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ทรงกล่าวถึงความสำคัญของการกีฬาและประโยชน์ที่ได้รับจากการกีฬาว่า

การกีฬาเป็นของจำเป็นแก่ทุกคน เพราะกีฬาช่วยเสริมสร้างสุขภาพ ทั้งทางกายและจิตใจได้อย่างดีเยี่ยม ผู้ที่เล่นกีฬาได้ออกกำลัง ทำให้ร่างกาย แข็งแรง คล่องแคล่วว่องไว ไค่แสดงออกต่อที่ประชุม ทำให้ห้องอาจ ไม่กระ คากเกอเขิน ไค่ดูขงขันและรวมมือกับผู้อื่น ทำให้รู้จักแพ้ชนะ หนักแน่น มี สำนึกดี คุณสมบัติต่าง ๆ ที่ได้รับจากการ เล่นกีฬานั้นจะติดตัวนักกีฬาต่อไป แม เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่แล้วในวันข้างหน้า จะเป็นประโยชน์ในการช่วย ในการ ครอบงำชีวิตและประกอบกรงานอย่างสำคัญ...¹

เปรม ติณสูลานนท์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการกีฬาเอาไว้ว่า

การกีฬาเป็นการบริหารร่างกายให้มีสุขภาพพลานามัย แข็งแรง และ เสริมสร้างให้เป็นผู้ที่มีจิตใจแจ่มใส ออกทน กล้าหาญ อดทน รุขนะ และรุ อกภัย นอกจากนั้น ยังส่งเสริมความสมัครสมานกลมเกลียวระหว่างหมู่ คณะ บุคคลไค่ที่มีจิตใจนักกีฬา บุคคลนั้นยอมเป็นผู้ที่มีคุณค่า อันเป็นประโยชน์ ต่อการพัฒนาสังคมของประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าสืบไป²

การกีฬาที่มีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของคนเราเป็นอย่างมาก บุคคลหลาย กลุ่มหลายระดับมีความสนใจ และมีความต้องการในการออกกำลังกายด้วยการ เล่นกีฬา ด้วยเหตุผลที่ว่า บุคคลทุกคนมีสิทธิพื้นฐานที่จะเรียนรู้ ฝึกฝนในการกีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ บุคลิกภาพ และสมรรถภาพของตนเองได้ตามระบบการศึกษา และลักษณะชีวิตในสังคม เพราะการกีฬาเป็นกิจกรรมของพลศึกษา เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร และเป็นกิจกรรม นันทนาการที่ได้รับความนิยมและความสนใจอย่างแพร่หลายโดยทั่วไป ทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

¹ องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย, กิจกรรมประจำปีของสมาคมกีฬา สโมสร เล่น ปีงบประมาณ 2520 (2 ตุลาคม 252), ไม่มีเลขหน้า. (อัครสำเนา).

² เปรม ติณสูลานนท์, ทีระลึกการแขงขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 14 จังหวัดปัตตานี (กรุงเทพฯพมทานคร : เรือนแก้วการพิมพ์, 2524), หน้า 1.

บุคคลกลุ่มแรกที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการกีฬาอย่างมาก คือครูพลศึกษา ในค่านการ เรียนการสอนวิชาพลศึกษา ครูพลศึกษาใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อในการ เรียนรู้ ของผู้เรียน ครูพลศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ ตลอดจนมีทักษะใน การกีฬาหลายประเภท รวมถึงการฝึกซ้อมและการ เข้าไปมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาของ สถาบันการศึกษา ดังนั้น ครูพลศึกษาจึงนับได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการวางรากฐาน ทางด้านทักษะ ความรู้และความสามารถในการกีฬาให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ เห็นคุณค่าและความสำคัญของการกีฬา มีทัศนคติที่ดีต่อการกีฬา และมีทักษะพื้นฐาน ในการ เล่นกีฬาประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนโดยใช้การกีฬา เป็นสื่อหรือแนวทาง เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับบุคคล อื่นได้อย่างปกติสุข "วิชาพลศึกษาได้ประกาศตัวเองไว้เสมอเป็นเวลานานมาแล้วว่าเป็น วิชาที่จะปลูกฝังคุณธรรมที่พึงประสงค์ในการที่จะมีชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้เป็นอย่างดี"¹ ทั้งนี้เพราะกิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่จะฝึกหัดคุณธรรมที่พึงประสงค์ได้ในสภาพการณ์จริง เช่น การมีระเบียบวินัย การมีน้ำใจนักกีฬา การเคารพกฎกติกา ความสามัคคี ความ กล้าหาญ การควบคุมอารมณ์ และคุณธรรมอื่น ๆ ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณธรรมที่พึง ประสงค์ ครูพลศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในกิจกรรมกีฬาที่ตนสอนอย่าง ลึกซึ้ง สามารถจัดประสบการณ์ สภาพการณ์ และบรรยากาศในการ เรียนการสอน ตลอดจน เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนในการ เรียนการสอนกิจกรรมกีฬาที่ตนเองรับผิดชอบโดยสมบูรณ์ "วิชาพลศึกษาที่มีการ บริหารและการควบคุมที่ดีโดยครูที่มีความรู้ความสามารถ จะเป็นวิชาที่ มีบทบาทสำคัญในการที่จะปลูกฝังคุณลักษณะและคุณธรรมต่าง ๆ ในตัวนักเรียน"²

¹ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ, "ลักษณะและแนวโน้มของหลักสูตรวิชาพลศึกษา พ.ศ. 2521 และ 2524," วารสารศึกษาศาสตร์ศึกษา พลศึกษาและสันทนาการ 7 (เมษายน 2524) : 147.

² วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 90.

กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทและมีความสัมพันธ์กับการกีฬาไม่น้อยกว่าครูพลศึกษา คือ นักการศึกษาหรือนักวิชาการ ทั้งนี้เพราะนักการศึกษาหรือนักวิชาการ เป็นผู้ที่มีหน้าที่ในการ รับผิดชอบต่อการศึกษาของ เยาวชนและบุคคลทั่วไปทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบ โรงเรียน ดังนั้น ในการกำหนดหลักสูตร นโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม กีฬาต่าง ๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน รวมถึงการ เผยแพร่ความรู้ ข่าวสารการกีฬาให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไป นักการศึกษาหรือนักวิชาการจึงเป็นผู้ที่มี บทบาทสำคัญอย่างมากในการส่งเสริมและ เผยแพร่การกีฬาดังกล่าว เพื่อให้เยาวชนและ ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาได้อย่างทั่วถึง ตามความต้องการ ความ สนใจ เวลา ฐานะทางเศรษฐกิจและสภาพทางร่างกายของตนเอง โดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ ต่อการพัฒนาบุคคลทางด้านต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

นอกจากกลุ่มบุคคลดังกล่าวมาแล้ว การกีฬายังมีความสัมพันธ์กับการดำรงชีวิต ของบุคคลโดยทั่วไปในสังคม ทั้งทางด้านการศึกษา การเสริมสร้างสุขภาพ บทบาทในค่าน สังคม และในค่านชื่อเสียงของประเทศชาติ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชรัชกาลปัจจุบัน ความว่า "การกีฬามีความสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับชีวิตของแต่ละคน และชีวิตของบ้านเมือง"¹ ในปัจจุบันนี้การกีฬาได้รับความสนใจ และการสนับสนุนอย่างแพร่หลายในหมู่ประชาชนโดยทั่วไป สื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เผยแพร่ ข่าวสาร ความรู้ทางด้านการกีฬามากขึ้น ในสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของ ภาครัฐบาลและภาคเอกชน ได้จัดกิจกรรมกีฬา เพื่อเป็นกิจกรรมนันทนาการอย่างกว้างขวาง และแพร่หลาย ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมกีฬาขั้นพื้นฐานและกีฬาเพื่อมวลชน เพื่อสนองต่อ ความต้องการของบุคคลทั่วไปนั้น จึงมีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อที่จะช่วย พัฒนาสุขภาพ บุคลิกภาพ และสมรรถภาพของบุคคลอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ เป็นการส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนทุกระดับ ทุกเพศ ทุกวัย ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ ฝึกฝน

¹ พระบรมราโชวาทในรัชกาลที่ 9 พระราชทานแก่คณะกรรมการอำนวยการกีฬา กองทัพเรือ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่เสาร์ที่ 28 มีนาคม 2513. เอกสาร พิพิธภัณฑกีฬา องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย. (อัคราเนนา)

ทักษะทางคำศัพท์ และ เล่นกีฬาอย่างถูกวิธีและถูกกติกา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพสังคมปัจจุบัน ประสพการณ์ทางคำศัพท์จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพของบุคคลได้อย่างสมบูรณ์ ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เพื่ออยู่ในสังคมร่วมกันอย่างสงบสุข ดังนั้น การ เล่นกีฬาจึง เป็นการ ออกกำลังกายที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อบุคคลโดยทั่วไป "การกีฬา เป็นหน้าที่ของทุกคนจะต้องปฏิบัติและพึงเอาประสบการณ์ไปใช้ปฏิบัติตลอดชีวิตของตนเอง"¹

การกำหนดความสำคัญเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมหรือคุณงามความดีให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนับได้ว่า เป็นความพยายามของบุคคลในสังคมนั้นที่จะต้องรับผิดชอบและกระทำสืบต่อกันไป เพื่อที่จะใ้จรรโลงสร้างสรรค์สังคม ให้สังคมหรือชาติบ้านเมืองได้พัฒนาเจริญก้าวหน้า ดำรงอยู่ซึ่งความดีงามทั้งทางค่านิยมและทางค่านิยมจิตใจของบุคคล คุณธรรมจึงมีความสำคัญและสัมพันธ์ต่อบุคคล และสังคมส่วนรวมอย่างยิ่ง "คุณธรรมต้องประกอบด้วยเหตุผลของแต่ละบุคคล แล้วบุคคลช่วยกันแสดงพฤติกรรมที่ค้ำจุนออกในชุมชนของตน ชุมชนใดแลเห็นตัวอย่างที่ดีเสมอ ต่อ ๆ ไปชุมชนก็จะมีคุณธรรมประจำอยู่ นับเป็นคุณธรรมของชุมชนนั้น"² คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาเช่นกัน เกิดจากการที่บุคคลได้เข้าร่วมในกิจกรรมกีฬา แล้วบุคคลได้แสดงออกซึ่งความดีงามนั้น อันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคม ผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม เช่น มีความอดทน อดกลั้น กล้าหาญ มีน้ำใจนักกีฬา มีความสามัคคี เป็นต้น ดังนั้น การ เล่นกีฬานอกจากจะเป็นการ ออกกำลังกายที่มีคุณประโยชน์แล้ว ยังมีความสัมพันธ์กับคุณธรรมของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในสังคมดังได้กล่าวมาแล้ว

การปลูกฝังคุณธรรมให้แก่เยาวชนหรือประชาชนนั้น เป็นความรับผิดชอบร่วมกันของบุคคลในสังคม ทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกีฬา โดยตรงซึ่งได้แก่ครูพลศึกษา และทาง

¹บุญสม มรรคิน, "สำเนาจากอธิบดีกรมพลศึกษา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ : 1.

²กรมวิชาการ, "คุณธรรมและมารยาทในการสื่อสาร," หนังสือเรียนภาษาไทย ชุดทักษะพัฒนา เล่ม 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.5) (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2525), หน้า 23.

อ้อม ซึ่งได้แก่นักการศึกษาและบุคคลทั่วไป กล่าวคือ ในด้านการเรียนการสอนในปัจจุบัน นักการศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะฝึกอบรมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการมีความรู้ ความสามารถ โดยไม่มุ่งเน้นสอนเนื้อหาวิชาการที่เรียนไปเท่านั้น หรือแม้กระทั่งครูพลศึกษา ในขณะที่การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาก็ไม่มุ่งสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทาง พลศึกษาอย่างเดียว ครูพลศึกษามีโอกาสที่จะปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ผู้เรียน โดยใช้กิจกรรม กีฬาเป็นสื่อ นำ ทั้งนี้เพราะว่ากิจกรรมกีฬานี้เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนจะฝึกหัดคุณธรรมที่พึง ประสงค์ได้ในสภาพการณ์ที่แท้จริง รวมถึงบุคคลทั่วไปก็จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการอบรม ปลูกฝังคุณธรรมไม่ทางตรงก็โดยทางอ้อมให้แก่คนในสังคม หรืออนุชนรุ่นหลังสืบต่อไป ตลอดจนดำรงอยู่ในคุณธรรม ปลูกฝังความดีงามให้เพิ่มขึ้นในจิตใจของคนและ เป็นตัวอย่างที่ดี ของความดีงามให้ปรากฏแก่สังคม ดังนั้น คุณธรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต ของบุคคลทุกคนในสังคม บุคคลที่มีคุณธรรมย่อมเป็นบุคคลที่พึงปรารถนาของสังคม การศึกษา ความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ คือนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับ คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาและแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ จึงเป็น สิ่งจำเป็นและมีความสำคัญเพื่อที่จะได้แนวความคิดที่กว้างถูกต้องและชัดเจนยิ่งขึ้น จาก กลุ่มบุคคลทั้งที่ใกล้ชิดและไม่ใกล้ชิดกับการกีฬา

จากที่กล่าวมานี้จะเห็นได้ว่า การกีฬามีความสัมพันธ์กับคุณธรรม และกลุ่มบุคคล ต่าง ๆ เช่น นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีการกล่าวอยู่เสมอว่าการกีฬา ช่วยปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุคคล การกีฬาก่อให้เกิดคุณธรรมหรือการกีฬา เสริมสร้างคุณธรรม ให้แก่บุคคลแต่ไม่ได้มีการศึกษาในเรื่องนี้อย่างจริงจัง เป็นแต่เพียงความเชื่อ หรือความคิด เห็นส่วนบุคคลเท่านั้นยังไม่มีการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกีฬา ในเรื่องคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬามาก่อน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กับการกีฬา ทั้งที่ใกล้ชิดและ ไม่ใกล้ชิดกับการกีฬา เพื่อทราบความคิดเห็นของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิด จากการกีฬา ตลอดจนแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุคคลโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยในเรื่อง ความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคล

ทั่วไปเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ผลการวิจัยในเรื่องนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะ เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการ เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาให้ เติบโตยิ่งขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อเนื่องไปถึงการ เรียนการสอน การฝึกซ้อม การ เล่นและการแข่งขัน กีฬา เพื่อเน้นให้เกิดคุณธรรมแก่ผู้ร่วมกิจกรรมกีฬาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ

สมมติฐานของการวิจัย

1. การกีฬา เป็นกิจกรรมที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตและสังคม สภาพสังคมปัจจุบัน การกีฬา เป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุคคลได้
2. การกีฬา เป็นสื่อที่ก่อให้เกิดคุณธรรมประจำใจ คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬามีมากมาย ดังนั้น ความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ย่อมแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ ครูพลศึกษาซึ่งทำหน้าที่สอนกิจกรรมกีฬา น่าจะมีความคิดเห็นแตกต่างจากนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นเฉพาะคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา โดยแบ่งคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาออกเป็น 3 คอนคือ

- ก. คุณธรรมประเภทสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเอง
- ข. คุณธรรมประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล
- ค. คุณธรรมประเภทส่งเสริมชาติ บ้านเมือง

2. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย กำหนดขอบเขตเฉพาะที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

ขอตกลงเบื้องต้น

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่คำนึงถึงความแตกต่างในเรื่องเพศ วัย สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร
2. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยถือว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจและเชื่อถือได้

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ อาจมีความไม่สมบูรณ์เนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้คือ ไม่คำนึงถึงเพศ วัย สถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ของกลุ่มตัวอย่างประชากร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

นักการศึกษา หมายถึง ผู้มีวุฒิทางการศึกษาในสาขาต่าง ๆ นอกจากสาขาวิชาพลศึกษาโดยทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้แก่ ครู นักวิชาการ และศึกษานิเทศก์

ครูพลศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีหน้าที่สอนวิชาพลศึกษาทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ และมีวุฒิทางพลศึกษา

บุคคลทั่วไป หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษาหรือทางการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ พลเรือน ข้าราชการทหาร ข้าราชการ กรุงเทพมหานคร พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน พ่อค้าแม่ค้า และอาชีพรับจ้างทั่วไป

คุณธรรม หมายถึง หลักอันดีงามและถูกต้อง ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ต่อ ผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม

การกีฬา หมายถึง กิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต เล่นเพื่อความสนุกสนาน และแสดงออกซึ่งความสามารถและความสวยงาม ด้วยการเคลื่อนไหวของร่างกาย ใน เวลาว่างและให้เป็นไปตามกฎและระเบียบที่วางไว้ ทั้งนี้ไม่หวังผลตอบแทนนอกจากผลที่ เกิดจากกิจกรรมในตัวของมันเองเท่านั้น

คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา หมายถึง หลักอันดีงามและถูกต้องที่เป็นประโยชน์ ต่อสังคม ผู้ยึดถือและปฏิบัติตาม ซึ่งเกิดขึ้นจากการที่บุคคลได้เข้าร่วมในกิจกรรมกีฬา เช่น มีความอดทน ความเสียสละ มีน้ำใจนักกีฬา เป็นต้น

ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด การตัดสินใจ การแสดงออก ไม่มีการลงความเห็นว่าถูกหรือผิด ซึ่งหมายถึงความคิดเห็นที่แสดงออกในการตอบแบบสอบถาม

ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ หรือทางการศึกษาอันเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา
2. เป็นแนวทางให้ครูพลศึกษาได้พิจารณานำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุง การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในค่านที่เกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อ
3. เป็นแนวทางให้ครู อาจารย์ทั่วไป ได้หาวิธีหรือแนวทางในการปลูกฝัง คุณธรรมให้แก่ผู้เรียนโดยใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อ
4. เป็นแนวทางให้ผู้ฝึกกีฬา ผู้จัดการทีม ตลอดจนผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในทีมกีฬา ได้เข้าใจถึงคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา และนำไปประยุกต์ต่อการปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ทีม นักกีฬาของตนเอง
5. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป